

til at tænke over Sagen, og 2den Behandling endte, inden man saa at sige vidste, at den var begyndt; den gik overordentlig hurtigt. Da desuden de Anker, jeg har mod Lovudkastet, ikke ere af den Natur, at de kunne afhjælpes ved Ændringsforslag, seer jeg heller ikke deri nogen Grund til ikke at fremkomme med dem, Lovudkastet gaaer ud paa, at Bestyrelsen af den ved Loven af 8de Marts 1856 andrødne „de Fattiges Kasse“ skulde overgaae til Præsten i Forbindelse med Menighedsraadet overalt, hvor saadanne ere. blevene oprettede, og for at kunne give sit Samtykke dertil er det altsaa et Spørgsmaal, der nødvendigviis maa opkastes, hvad disse Menighedsraad ere, til hvilke denne Myndighed skal overgaae. Jeg troer, det maa betragtes som en Selvsølge, at en Institution, der skal ansees som legaliter bestaaende, maa have sin Hjemmel i en Lov, derunder indbefattet Alt, hvad der til en given Tid havde Lovskraft, altsaa forsaavidt der er Tale om Tiden førend 1848, en kongelig Lov, Resolution, Reskript eller Plakat, kort sagt i Noget, som har vundet Anerkjendelse af den lovgivende Magt. Undtagelser herfra kunne i alt Fald kun tænkes med Hensyn til fundamentale Institutioner, der ere ældre end alle Love. Men jeg troer, at man let vil være enig om, at til slige Institutioner høre Menighedsraad ikke, og Spørgsmaalet er altsaa: hvor er den Lov, hvorved disse Menighedsraad bestemmes? Og hvor ville vi kunne faae Svar paa det Spørgsmaal, af hvem de bestaae, hvorledes de ere fremkomne, hvad deres Forretninger ere, hvad deres Myndighed er osv.? Jeg behøver ikke at sige, at det vil være forgæves i nogen Lovsamling at lede efter Svar herpaa. Vil man nærmest tænke sig, at der i saa Henseende eksisterede en kongelig Resolution, et Reskript eller anden Tilkjendegivelse, saa vilde det uden al Tvivl paaligge Rigsdagen at undersøge, om Saadant efter den indtraadte Forandring af Forfatningen kunde ansees tilstrækkeligt. Men det er overflødigt her at undersøge dette; thi der eksisterer jo, som bekendt, Intet paa Papiret, som anordner saadanne Menighedsraad. Det eneste Sted, hvor man kan finde Oplysning, om hvad derved er at forstaae, er i Circulæret fra Kirke- og Under-

visningsministeriet af 24de September 1856, der er offentliggjort igjennem Departementstidenden. Ved at see efter, vil man fremdeles finde, at, selv om det maa antages, at der ikke til Indstiftelsen, hørte nogen kongelig Tilkjendegivelse, selv om man lader det hele Spørgsmaal om ministeriel Competence ude af Dvæstion, saa maatte der dog fordres en langt bestemtere Tilkjendegivelse af, hvad der er gaaet forud for Indstiftelsen, hvorledes de skulde fremkomme, og hvilke deres Functioner vare; men heller ikke dette vil man finde i Circulæret. Derimod finder man en overordentlig interessant Afhandling om Spørgsmaalet om Menighedsraad, hvori der er fremstillet, hvad der taler for og hvad der taler imod samme, og hvori udtales Ministeriets Overbeviisning om, at de Betragtninger, der have fremhævet denne Sag som særdeles onfselig, maae være de overveidende; det stilles aldeles hen, om der ved samme skal gjøres Noget eller ikke gjøres Noget; det er saaledes muligt, at Menighedsraadene kunne findes paa eet Sted og ikke paa et andet Sted, at de paa eet Sted kunne fremkomme idag og atter forsvinde imorgen. Der opkastes en heel Deel Betragtninger over Ting, der mulig kunne være Gjenstand for deres Opmærksomhed og for deres Beskæftigelse, men der paalægges dem i saa Henseende Intet. Der er hentydet til, at de kunne bestaae af mange og bestaae af saa Personer; disse Personer kunne fremkomme enten ved Valg af Præsterne eller ved Valg af Menighederne, eller, som det udtrykkeligt er sagt, ved hvilken som helst Combination af disse tvende Valgmaader. Jeg vil nu, for ikke at miskjendes, tillade mig strax at bemærke, at jeg ikke har det Allermindste imod selve Institutionen; det har været mig til megen Fornøjelse, at det er fremkommet, og jeg finder, der er Meget, som taler for at henvende den almindelige Opmærksomhed paa saadanne Ting.

Jagen, troer jeg, kan være berettiget til at gjøre nogen Indvending mod, at Cultusministeren opfordrer sine Præster til at forskaffe sig duelige Medhjælpere af Menigheden, hvis saadanne kunne faaes, med Hensyn til Udførelsen af nogle dem paahvilende Forretninger. Jeg